

KYSELYYN VASTASIVAT

SAK
STTK
AKAVA
Julkisten ja hyvinvointialojen
ammattiliitto, *JHL*

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto, *AKT*
Palvelusalojen ammattiliitto, *PAM*
Metalliliitto
Sosiaali- ja terveysalan ammattijärjestö, *Tehy*
Ammattiliitto *PRO*

Rakennusliitto
Teollisuusalojen ammattiliitto, *TEAM*
Paperiliitto
Suomen Elintarviketyöläisten Liitto, *SEL*
Lääkäriliitto

TÄTÄ KYSYTTIIN

(1) Onko liitollanne kirjallisesti määritelty sijoitusstrategia?
Jos on, voimmeko saada siitä kopion?

(2) Omistaako liittonne suoraan sijoitukset vai
erillisen/erillisten sijoitusyhtiön/yhtiöiden kautta (minkä)?

(3) Onko keskeisenä sijoitusperiaatteena tuotto-odotus vai
sijoitustoiminta oman alanne yrityksiin?

(4) Onko sijoitustuotoilla merkitystä liittonne tulonlähteenä
vai joutuuko liitto pääomittamaan sijoitusyhtiötä?

(5) Painottuvatko sijoituksenne kotimaisiin yrityksiin,
muuhun EU-alueeseen vai EU:n ulkopuolelle ja mihin
yrityksiin?

(6) Miten sijoitussalkkonne jakautuu hankinta-arvojen ja jos
mahdollista markkina-arvojen mukaan?

(7) Miten merkittävä sija sijoitustoiminnalla on liittonne hallituksen
toiminnan prioriteettien joukossa?

(8) Käytättekö sijoitustoiminnassa pankkien/pankkiiriliikkeiden
palveluja (minkä)?

(9) Mihin rahastoihin (EU:ssa ja EU: ulkopuolelle) teidän
ammattiliittonne sijoittaa?

(10) Onko sijoituspäälliköllä (talusjohtajalla) tulospalkkaus- ja
bonusjärjestelmä kuten eräillä ammattiliitoilla ja esimerkiksi
elinkeinoelämässä?

(1) Onko liitollanne kirjallisesti määritelty sijoitusstrategia? Jos on, voimmeko saada siitä kopion?

SAK | Sijoitussuunnitelma ei ole yksityiskohdiltaan julkinen asiakirja, joten itse asiakirjaa emme voi lähettää, mutta siitä poimittuna olennaiset periaatteelliset linjaukset ohessa [...].

STTK | Suullinen suunnitelma.

Akava | Akavalla ei ole kirjattua sijoitusstrategiaa. Mahdollisista lyhytaikaisista sijoituksista päättää hallitus.

JHL	Sijoitussuunnitelma on liiton sisäinen hallituksen hyväksymä asiakirja, joka pitää sisällään luottamuksellisia tietoja, joten en voi luovuttaa kyseistä asiakirjaa. Seuraavassa on kuitenkin sijoitussuunnitelman keskeiset periaatteet [...].
PAM	Sijoitussuunnitelma on tarkoitettu vain liiton sisäiseen käyttöön. Se on PAMin edunvalvonnan kannalta strateginen suunnitelma ja siksi se ei ole julkinen.
Metalliliitto	Valitettavasti emme voi antaa käyttöönne sijoitussuunnitelmaamme sellaisenaan.
Tehy	Tehyllä on hallituksen päättämä sijoitusstrategia.
Pro	Yhdistyneellä Ammattiliitto Pro:lla ei ole tällä hetkellä, mutta se on tarkoitus vahvistaa tämän kevään aikana. Edeltävillä liitoilla oli eettisen sijoittamisen linjaukset.
Rakennusliitto	Hyvän kokonaiskuvan liiton taloudesta ja myös sijoitustoiminnan roolista siinä saa toimintakertomuksesta vuodelta 2010, joka löytyy haulla liiton nettisivuilta.
Team	Sijoituksia hoidamme sääntöjemme mukaan "tuottavasti ja turvaavasti".
AKT	Meillä ei ole erikseen laadittua sijoitusstrategiaa. Edustajakokous on linjannut toiminnan pääperiaatteet.
Paperiliitto	Paperiliitolla on käytössään hallinnon hyväksymä luottamuksellinen sijoitusstrategia-asiakirja. Valitettavasti se ei ole julkinen.
SEL	Sijoitussuunnitelma on vain SEL:n oman käyttöön.
Lääkäriliitto	Hyväksytty hallituksen kokouksessa 10.5.2010 (julkinen)

(2) Omistaako liitonne suoraan sijoitukset vai erillisen/erillisten sijoitusyhtiön/yhtiöiden kautta (minkä)?

SAK	Ei ole sijoitusyhtiötä.
STTK	Suoraan.
Akava	Vastaukset kysymyksiin 2 – 8. Akavalla ei ole varsinaista sijoitusvarallisuutta, eikä näin ollen myöskään sijoitusyhtiöitä. Akavan tulot koostuvat jäsenliittojemme (34) maksamista jäsenmaksuista. Talousarvio laaditaan nolla-periaatteella. Elämme siinä mielessä 'kädestä suuhun' eikä sijoitusvarallisuutta näin ollen myöskään pääse kertymään.
JHL	Liitto omistaa sijoitukset suoraan.
PAM	Omistamme sijoituksemme suoraan.
Metalliliitto	Kaikki sijoitukset tehdään liiton nimissä.
Tehy	Tehy ry omistaa suoraan sijoitukset.
Pro	Omistamme suoraan.
Rakennusliitto	Liitto omistaa suoraan suurimman osan sijoituksista. Liiton omistama Suomen Kiinteistökehitys omistaa kolme kiinteistöä. Osa sijoituksista on pankin varainhoitosopimuksella.

Team	Omistamme sijoitukset suoraan ei ole erillistä sijoitusyhtiötä.
AKT	Omistamme sijoitukset pääosin suoraan (asunnot, lomapaikat yms.). Emme käytä sijoitusyhtiötä.
Paperiliitto	Paperiliitto omistaa suoraan sijoitukset.
SEL	Liiton sijoitukset ovat liiton suorassa omistuksessa.
Lääkäriliitto	Liitto omistaa sijoitukset suoraan.

(3) Onko keskeisenä sijoitusperiaatteenä tuotto-odotus vai sijoitustoiminta oman alanne yrityksiin?

SAK	Sijoitusten tuotolla rahoitetaan osa toimintakuluista.
STTK	Tuotto-odotus ja eettisyys.
Akava	ks. kysymys 2.
JHL	Tavoitteena on maltillinen tuotto-odotus yhdistettynä pääoman mahdollisen hyvin turvaavaan sijoitusten hajautukseen.
PAM	Sijoitusperiaatteenamme on sijoittaa tuottavasti ja turvaavasti.
Metalliliitto	Sijoitustoiminta on liiton ydintoimintaa tukeva toiminto. Siksi sijoitussuunnitelmassa on rajattu mahdollisuutta sijoittaa oman alan yrityksiin. Käytännössä tämä on hoidettu siten, että järjestäytymisalamme yhdenkään yrityksen osuus liiton sijoituksista ei voi olla niin suuri, että mahdollinen intressiristiriita voisi tulla kyseeseen. Toisaalta pyrimme myös sijoitustoiminnalla tukemaan suomalaisen teollisuuden kehittymistä sijoittamalla sekä alan yritysten osakkeisiin että yrityslainoihin. Sen lisäksi olemme sijoittaneet muun muassa kotimaisen tuulivoiman rakentamiseen. Harkinnassa on myös toinen kestävä kehityksen mukainen energiasijoitus.
Tehy	Pääosa sijoituksista on Tehyn työtaistelurahaston omaisuutta, joten maltillinen tuotto-odotus on sijoitusperiaatteenä.
Pro	Keskeinen periaate on hajautettu tuotto-odotus.
Rakennusliitto	Keskeinen sijoitusperiaate on matala riski ja maltillinen tuotto. Rakennusalan yrityksiin emme ole sijoittaneet.
Team	Turvaavasti toki tuotto-odotuksiakin on, jonkin verran on sijoitettu oman alan yrityksiin.
AKT	Periaatteenamme on sijoittaa pääomaturvaavasti ja eettisesti kestävästi. Ei sijoiteta oman sopimusalamme yrityksiin.
Paperiliitto	Paperiliitolla on käytössä kumpikin sijoitusperiaate.
SEL	Keskeisenä sijoitusperiaatteenä on maltillinen tuotto-odotus, joka saavutetaan pääomat turvaavalla ja hajautetulla sijoitustoiminnalla. Suoria osakesijoituksia ei tehdä oman alan yrityksiin. Sijoitustoiminnan tavoitteet: Tuottotavoite vähintään 3 – 5 % / vuosi

Riskitavoite 10 % (suurin arvonlasku, kun sijoitusmarkkinoiden kehitys on negatiivista)

Sijoitusaika 3 kk – 7 v.

Sijoitukset elintarvikealalla tai niihin kiinteästi liittyvillä toimialoilla toimiviin yrityksiin ei tehdä ilman hallituksen erillistä päätöstä. Käytettävät sijoitusrahastot voivat kuitenkin rajoituksetta tehdä sijoituksia myös elintarviketoimialalla toimiviin yrityksiin.

Sijoitustoiminta ei saa olla ristiriidassa ammattiyhdistysliikkeen oman eettisen arvoperustan kanssa. Yleiset eettiset periaatteet: ei ydinvoimaa, sotateollisuutta tai lapsityövoimaa.

Lääkäriliitto | Iso osa osakkeista on hankittu kauan sitten. Periaatteella ”ostetaan suomalaisia osakkeita ja pidetään ne”.

(4) Onko sijoitustuotoilla merkitystä liiton tulonlähteenä vai joutuuko liitto pääomittamaan sijoitusyhtiötä?

SAK | Sijoitustoiminnan tulolla rahoitetaan SAK:n toimintaa. PTS-tavoite on, että kaksi kolmasosaa tuotosta käytetään toiminnan rahoittamiseen ja yksi kolmasosa reaaliarvon säilyttämiseen (pääosa korkosijoituksia). Parina viime vuonna koko tuotto käytetty toimintakulujen rahoittamiseen.

STTK | Ei oleellista merkitystä.

Akava | ks. kysymys 2.

JHL | Sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tuotosta voidaan hallinnon linjausten mukaisesti enintään neljännes käyttää tarvittaessa varsinaisen toiminnan rahoittamiseen. Tavoitteena on, että varsinaisen toiminnan kulut rahoitetaan jäsenmaksutuotoilla.

PAM | PAMin normaalin toiminnan kulut rahoitetaan jäsenmaksutuloilla. Sijoitustoimintamme tuotoilla kartutetaan ensisijaisesti työtaisteluvarojamme.

Metalliliitto | Sijoitustuotoilla on merkitystä, koska metalliteollisuus on toimialana suhdanneherkkä. Viime syksyn lakko rahoitettiin sijoitustoiminnan tuotoilla. Vuonna 2008 finanssikriisin seurauksena nopeasti kohonnut työttömyys oli liiton talouden kannalta haasteellinen, sillä sääntöjemme mukaan työttömät jäsenet eivät maksa jäsenmaksua. Samalla kuitenkin jäsenten tukeminen yt-neuvotteluissa ja muissa vastaavissa tilanteissa nosti kuluja, jotka rahoitettiin osin sijoitustoiminnan tuotoilla. Lisäksi liitto kehittää jäsenetujaan hankkimalla jäsenille vapaa-ajanvakuutuksia jne. Myös jäsenten vapaa-ajanpalveluihin on investoitu.

Tehy | Liiton toiminta rahoitetaan täysin jäsenmaksutuotoilla.

Pro | Liiton sijoitustoiminta on ylijäämäistä ja viime vuonna sijoitustoiminnan tuotoilla katettiin 11,4 % toimintakuluista.

Rakennusliitto | Sijoitustoiminta on tulonlähde. Sen tuotot ovat suuremmat kuin kulut.

Team | Ei ole sijoitusyhtiötä.

AKT | Ei relevanttia merkitystä. Emme käytä sijoitusyhtiötä.

Paperiliitto | Paperiliitolla ei ole käytössä sijoitusyhtiötä.

SEL | Sijoitustuotoilla on merkitystä liiton tulonlähteenä, mutta liiton varsinaisen toiminnan rahoituksen periaatteena on, että se rahoitetaan jäsenmaksutuotoilla. Joka vuosi tämä periaate ei toteudu, esimerkiksi työehtosopimusneuvottelukierros- tai edustajakokousvuosina, ja silloin sijoitustuotoilla on erityistä

merkitystä tulonlähteenä. Emme ole pääomittaneet jäsenmaksutuloilla sijoitusyhtiöitä, eikä sellaista tilannetta tule.

Lääkäriliitto | Korke/osinkotuotto on tervetullutta.

(5) Painottuvatko sijoituksenne kotimaisiin yrityksiin, muuhun EU-alueeseen vai EU:n ulkopuolelle ja mihin yrityksiin?

SAK | Liiton sijoitussalkusta 53 % on kiinteistöissä, jotka ovat kotimaassa. Koko salkusta muulle EU-alueelle on sijoitettu 7 % ja EU:n ulkopuolelle 11,4 %. **(PRO)**
Painottuvat kotimaisiin yrityksiin: hajautetusti sijoitettuna kotimaisten yritysten liikkeelle laskemat joukkovelkakirjat ovat pääasiallinen sijoitusryhmä.

STTK | Kotimaisiin yrityksiin.

Akava | ks. kysymys 2.

JHL | Liiton sijoitusomaisuus jakautuu kiinteistöihin (kaikki ovat Suomessa), suoriin osakeomistuksiin (ainoa merkittävä VVO, joka toimii kokonaan Suomessa), joukkovelkakirjalainoihin yms. (valtaosa liikkeeseenlaskijoista Suomesta) ja varainhoitajien hoidossa olevaan omaisuuteen (hajautusta ohjataan kohdassa 1 esitetyillä periaatteilla). Koko sijoitusomaisuus huomioiden sijoitukset painottuvat Suomeen.

PAM | Sijoitustoimintamme pääpaino on kotimaisissa ja EU-alueiden sijoitusinstrumenteissa. Salkkumme hajautuksen vuoksi sijoituksia on myös näiden alueiden ulkopuolella.

Metalliliitto | Hyvän sijoitustoiminnan keskeinen periaate on sijoitusten hajauttaminen. Olemme hajauttaneet sijoituksemme kolmeen pääluokkaan: korot, osakkeet ja kiinteistöt. Korot muodostuvat pääosin suomalaisten yritysten liikkeeseen laskemista yritysainoista. Osakkeista reilu neljäsosa on kotimaisten yritysten osakkeita. Kiinteistöt ovat kotimaisia.

Tehy | Sijoitukset painottuvat kotimaisiin yrityksiin.

Pro | -

Rakennusliitto | Kotimaiseen toimintaan.

Team | Kotimaa ja EU.

AKT | Ei relevantti. Sijoituksemme painottuvat kotimaahan (asunnot, lomapaikat yms.)

Paperiliitto | Paperiliitto sijoittaa kotimaisiin yrityksiin, pohjoismaisiin pankkeihin pl. Islanti ja euroalueen valtioiden liikkeelle laskemiin joukkolainoihin.

SEL | Yhtiöt, joihin sijoitetaan tulee olla Euroalueella mukaan lukien Pohjoismaat ja Iso-Britannia, yhtiöiden liikevaihto voi tulla esimerkiksi kehittyviltä markkinoilta. Sijoituskohteena käytettävät julkisesti noteerattuihin osakkeisiin sijoittavat sijoitusrahastot (UCITS) voivat sijoittaa myös muualle maailmaan listattuihin yhtiöihin. Rahastojen tulee olla pääasiassa rekisteröity Euroalueella mukaan lukien Pohjoismaat ja Iso-Britannia. Emme sijoita suoriin osakesijoituksiin, vaan aina rahastojen tms. kautta. Sijoitusomaisuuteen emme laske ay-liikkeen ja työväenliikkeen lähellä toimivia yrityksiä, joissa olemme omistajana tai peruspääoman omistajina mukana esim. VVO, vakuutusyhtiö Turva jne., koska niissä omistamisella on jokin muu tarkoitus kuin sijoitustoiminnassa yleensä.

Lääkäriliitto | Pääsääntöisesti (69%) kotimaisiin yrityksiin.

(6) Miten sijoitussalkkune jakautuu hankinta-arvojen ja jos mahdollista markkina-arvojen mukaan?

- SAK** Yleensä työtaistelurahasto on oman pääoman erä eli sitä vastaavat varat ovat sijoitettuna taseen vastaavaa puolella oleviin eriin. SAK:n sijoitusomaisuuden markkina-arvo 30.11.2011 oli 37 milj. euroa, josta
- korkosijoitukset 24,9 milj. euroa (67 %)
 - strukturoidut joukkovelkakirjat 1,0 milj. euroa (3 %)
 - osakkeiden ja osakerahastojen osuus 8,7 milj. euroa (23 %)
 - vaihtovelkakirjasijoitusten osuus 0,6 milj. euroa (2 %)
 - kiinteistösijoitusten osuus 2,2 milj. euroa (6 %)

Markkina-arvon ja hankintamenon ero ei ole olennainen.

STTK Korkomarkkinat 93 %, osakemarkkinat 7 %.

Akava ks. kysymys 2.

JHL Liiton tasearvojen mukainen tilanne 31.12.2011 on pyöristettynä seuraava:

- Osakesijoitukset (suorat+rahastot) 32 milj. euroa (25,5 %)
- Korkosijoitukset 40 milj. euroa (31,8 %)
- Indeksi-, strukturoidut joukkovelkakirjalainat 26,5 milj. euroa (21,2 %)
- Kiinteistöt 27 milj. euroa (21,5 %)

Kiinteistöjen osalta ei ole tehty markkina-arvoon liittyvää arviota. Muuten arvot vastaavat varsin hyvin myös markkina-arvoa. Sijoitusomaisuus on taseessa yhteensä 125,5 milj. euroa. Työtaistelurahasto on taseessa suuruudeltaan 94 milj. euroa. Käytännössä liiton koko sijoitusomaisuus on käytettävissä, kun ajatellaan työtaistelun rahoittamista.”

PAM Sijoitussalkkumme jakaantuu seuraavasti:

- Rahamarkkinat/korkosijoitukset/joukkolainat noin 42 miljoonaa (50 %)
- Osakkeet noin 14 miljoonaa (17 %)
- Kiinteistösijoitukset/muut strategiset
- sijoitukset n. 13 miljoonaa (16 %)
- Muut sijoitukset (mm. kapitalisaattosopimukset) 15 miljoonaa (18 %)

Lisäksi on käteisvaroja tileillä ja muuta omaisuutta (esim. Toimistohuoneistot).

Metalliliitto Sijoitusten (arvopaperisalkku) arvo on 130 miljoonaa euroa ja jakaantuu seuraavasti: 50 % joukkolainoja, 20 % osakkeita, 20 % kiinteistöjä, 5 % käteinen ja 5 % muu. Mitään erillistä lakkokassaa ei liitolla ole vaan se muodostuu edellä mainituista sijoituksista.

Tehy Koko kiinteä omaisuus on kotimaassa, lisäksi varainhoitosalkku sisältää kotimaisia osakkeita: Neste Oil Oy:n , Nokian Renkaat Oy:n, UPM-Kymmene Oy:n, Sampo OyJ :n, Nokia Oy:n, Telia Sonera Oy:n , Metso Oy:n Pöyry Pöc:n ja YIT –Yhtymä Oy:n

osakkeita. Puhelinosakkeita ja Tehy-Palvelut Oy osakkeet. Korkosijoituksista pieni osa on Kehittyville markkinoilla, osakerahastot ovat Aasia ja Venäjä, Indeksilainat ja Jvkt: Skandinavia, muu Eurooppa, Venäjä ja Aasia.”

Pro Sijoitusomaisuuden suurimmista eristä mainittakoon:

- maa- ja vesialueet sekä rakennukset: maa-alueita 7 paikkakunnalla suurimpana liiton hotelli kiinteistö Kirkkonummella 9.167 teur
- toimisto- ja liikehuoneistot: huoneistoja 15 kohteessa, suurimmat Tourulan virastotalo Jyväskylässä 4.668 teur ja KOY Asemamiehenkatu 2, jossa työttömyyskassa on vuokralla, 2.336 teur
- asuinhuoneistot: kolmisenkymmentä huoneistoa Helsingin Savelassa sekä välillisenä asunto-omistuksena VVO-osakkeita tasearvoltaan 7.556 teur matkailuosakkeet: omistuksia 25 kohteessa, suurin osa Holiday Club -kohteita, osuutemme Levi-konsernissa 1.867 teur
- liiketoimintasijoitukset: omistukset tytäryrityksissä 7 kpl, suurimpana Majvik Oy 1.053 teur
- pääomarahastot ja epäsuorat kiinteistösijoitukset: osuudet kolmessa kotimaisessa private equity -rahastossa sekä kahdessa Evlin kiinteistöpääomarahastossa
- strukturoidut tuotteet ja hedgerahastot, maaliskuussa erääntyvä pääomaturvattu osaketuote 5.000 teur ja pieni osuus hedgerahastossa.

Käyttöomaisuus koostuu liittomme toimitiloista 10 paikkakunnalla sekä kymmenkunnasta yhdistysten käyttöön hankitusta tilasta. Sisällytämme käyttöomaisuuteen myös konserniyhtiöille annetut osakaslainat, joka on sijoitus- ja käyttöomaisuuden välillä rajatapaus. Siellä suurimpana eränä on Levin Matkailukeskukselle myönnetty 5.202 teur laina.

Kiinteistöjen arvot hankintahintaan ja muut markkina-arvoon: Osakemarkkinat: noteeratuissa osakkeissa ja rahastoissa 5 %

- Korkomarkkinat: 23 %
- Yhdistelmärahastot, indeksi- ja vaihtovelkakirjalainat: Ei ole
- Kiinteä omaisuus, 53,6 %
- Lakkokassa: Ei erikseen määriteltyä tai rahastoitua lakkokassaa vaan liiton koko tase on käytettävissä.
- Edellisten lisäksi 14 % strukturoiduissa sijoituksissa ja pääomarahastoissa.

Liitto on pudottanut voimakkaasti osakepainoa ennen vuotta 2008 ja alkukesästä 2011. Tällä hetkellä ollaan odottavalla kannalla.

Rakennusliitto Sijoituserät 50 milj. euron sijoituksista (tilinpäätös 2010):

- asunto-osakkeet n. 7 %
- muut osakkeet ja osuudet (mm. VVO, liiton kiinteistösijoitusyhtiö SKK, Siikarannassa ravintolaa ja hotellia pyörittävä RL Lomat) n. 45 %
- sijoitusrahasto-osuudet (varainhoitosopimus) n. 16 % (yritysosakkeet n. 4 %, korko- ym. paperit 12 %)
- vakuutusyhtiösaamiset n. 6 %
- pankkisaamiset n. 22 %

Oma pääoma 72, 5 milj, jotka ovat vara- ja työtaistelurahastoissa.

Team Osakkeita SAMPO, Tikkurila Digia, Tieto, Kemira, Elisa, Almedia, Sanoma.

AKT Ei ole sijoitussalkkua.

Paperiliitto Yhdistelmärahastot, indeksi- ja joukkovelkakirjalainat (€34 %), kiinteä omaisuus (€57 %).

SEL	Liiton taseessa on ns. vapaarahasto, työtaistelurahasto, eli osa omaa pääomaa. Kiinteistöjä on kaksi kesänviettopaikkaa Kangasniemellä ja Puolangalla. Tasearvoltaan kesäpaikat ovat noin 150 000 euroa. Sijoitukset jakautuvat omaisuuslajeittain: osakerahastot, rahamarkkinarahastot, sijoitusobligatiot, joukkolainarahastot ja muut. Muut pitävät sisällään esimerkiksi liiton toimitilat, asunto-osakkeita, puhelinosakkeita, lomakiinteistöt, VVO-osakkeet.
Lääkäriliitto	Suomalaisiin osakkeisiin 76% jakautuen yli 20 eri yritykseen, loput jakautuvat suhteellisen tasaisesti eurooppalaisiin, amerikkalaisiin ja kehittyviin markkinoihin.

(7) Miten merkittävä sija sijoitustoiminnalla on liiton hallituksen toiminnan prioriteettien joukossa?

SAK	Sijoitussuunnitelma käsitellään kaksi kertaa vuodessa hallituksessa.
STTK	Perustellusti vähäinen.
Akava	ks. kysymys 2.
JHL	Hallitus vastaa sijoitustoiminnasta ja saa siitä raportit vuosineljänneksittäin. Hallitus hyväksyy liiton sijoitussuunnitelman ja tekee merkittävimmät sijoituspäätökset. Liiton työvaliokunta käsittelee muuten aktiivisesti sijoitusten käytännön toteuttamista.
PAM	Liiton hallitusta käsittelee säännöllisesti sijoitussalkkumme kehitystä.
Metalliliitto	Liittotoimikunta (hallitus) päättää sijoitussuunnitelman ja saa raportin sijoitustoiminnasta kaksi kertaa vuodessa. Liittotoimikunta päättää yli miljoonan euron sijoitukset. Sen lisäksi liittotoimikunta saa raportin liiton talouden tilasta 4 kertaa vuodessa.
Tehy	Tehyn hallitus käsittelee liiton taloutta jokaisessa kokouksessaan.
Pro	Liittomme päätehtävä on jäsenten edunvalvonta. Sijoitustoiminnan rooli tämän tehtävän toteuttamisessa on varojen hallinta ja keruu työtaisteluiden rahoittamiseksi. Sijoitusvarallisuus toimii myös puskurina suhdannevaihteluissa.
Rakennusliitto	Varsinaisten työmarkkina-asioiden sekä organisaation ohjaamisen ohella ne ovat ykkösprioriteettia. Sijoitustoiminnan hoitaminen maltillisella tuotolla ja matalalla riskillä on tärkeää, koska jäseniltä vuosikymmenten mittaan kerättyjä rahastoja on pyrittävä hoitamaan mahdollisimman hyvin. Hoidettu talous luo omalta osaltaan edunvalvonnalle vakaan pohjan. Ylläpidämme niin ikään maan kattavan aluetoimistoverkon sekä laajan työ- ja järjestöorganisaation.”
Team	Sijoitustoiminnan tarkastelu ei ole päällimmäisin hallituksen tehtävä.
AKT	Sijoitustoiminta ei ole hallituksen toiminnan prioriteetti.
Paperiliitto	Paperiliitto on edunvalvontaliitto eli se on sen toiminnassa tärkein asia ja muut tulevat sen jälkeen.
SEL	Liittohallitus käsittelee varsinaisen toiminnan tuloja ja menoja sekä sijoitustoiminnan kehitystä talouskatsauksen muodossa vähintään neljännesvuosittain.
Lääkäriliitto	Hyvin vähäinen, koska strategia on ollut ”osta ja pidä pahan päivän varalle”.

(8) Käytättekö sijoitustoiminnassa pankkien/pankkiiriliikkeiden palveluja (minkä)?

SAK	Varainhoitosopimus on kahden varainhoitoyhtiön kanssa. Emme ole halunneet, että nimeämme käytetään varainhoitoyhtiöiden markkinoinnissa, koska emme vastaa niiden sijoitustoiminnan tuloksellisuudesta, joten emme ole julkistaneet nimiä.
STTK	Ei.
Akava	Ei.
JHL	Liitto on tehnyt kolmen varainhoitajan kanssa sopimuksen (Evli, Taaleritehdas ja Pohjola). Lisäksi liitto on toiminut useamman tahon kanssa pienemmissä sijoituksissa.
PAM	Käytämme useiden pankkien ja pankkiiriliikkeiden palveluja (päävarainhoitajamme on Taaleritehdas Oy, muut merkittävät yhteistyötahot Nordea, Danske Capital ja Mandatum Life).
Metalliliitto	Käytämme usean pankin tai pankkiiriliikkeen palvelua. Tämä on tärkeää vastapuoliriskin hallitsemiseksi. Kaikki sopimukset ovat konsultatiivisia eli teemme sijoituspäätöksemme itse.
Tehy	Tehy ry:llä on yksi salkku ns täyden valtakirjan varainhoidossa eQ-Varainhoito Oy:ssä. Lisäksi liitto käyttää sijoitusneuvonnassa Amos Partners Oy:tä.
Pro	Kesästä 2011 alkaen vajaan 8 % sijoitusvarallisuudesta on ollut Aktia Investin kanssa solmitun konsultatiivisen varainhoitosopimuksen piirissä.
Rakennusliitto	Liitolla on yksi varainhoitosopimus (tilinpäätöksessä 8 milj. eur: sijoitusrahasto-osuudet). Kyseinen varainhoitaja (Handelsbank) valittiin sen näyttöjen perusteella.
Team	Käytämme Pohjola varainhoito, Mandatum Life, Evli, Icecapital, yhteensä markkina-arvo 29,2 MEUR.
AKT	Emme käytä.
Paperiliitto	Paperiliitolla on yhteistyökumppanina Taaleritehdas.
SEL	Käytämme sekä pankkien että pankkiiriliikkeiden palveluja. Pankit ovat Sampo, OP-Pohjola ja Nordea. Pankkiiriliikkeet ovat BON ja Amos.
Lääkäriliitto	Meillä on hyvin pienimuotoinen konsultaatiosopimus.

(9) Mihin rahastoihin (EU:ssa ja EU: ulkopuolelle) teidän ammattiliitonne sijoittaa?

SAK	Sijoitamme sellaisten Suomessa toimivien rahastoyhtiöiden rahastoihin, jotka ovat sitoutuneet vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin.
STTK	Ei mihinkään.

Akava	-
JHL	Yksittäisten rahastojen kertominen on luottamuksellinen tieto.
PAM	Emme anna yksityiskohtaisia tietoja rahastoista, joihin olemme sijoittaneet. Kaikki sijoitukset ovat varainhoitajien kanssa valittuja ja PAMin sijoitusperiaatteiden mukaisia.
Metalliliitto	Sijoitussalkun yksityiskohdat eivät ole julkista tietoa.
Tehy	Osakerahastot: eQ Kasvava Aasia , eQ Sectors , eQ Venäjä Plus. Pääomaturvatut tuotteet: FIM Tähtirahasto (globaali), FIM Tähtirahastot Russia.
Pro	Yksittäisiin osakkeisiin ei ole ulkomaille sijoitettu vaan ne on hoidettu rahastojen kautta. Aktia-salkussa on seuraavat rahastot: Eurooppaan FF Fast Europe A acc, Blackrock European Focus A2, Pohjois-Amerikkaan Natixis Actions US Value I EUR ja Findlay Park American Fund, Japaniin Nomura IE-Japan Strategic Value (I) Eur sekä kehittyville markkinoille UBS Gem Value Focus Fund USD I-1 ja Aberdeen GI Emerg Mkt Sm A2. Kotimaan osakemarkkinasijoitukset on sijoitettu suoraan osakkeisiin (21 eri yhtiötä).
	Liitolla on yhtä ainoaa hedgerahastoa Artemis Fixed income plus, määrältään tällä hetkellä 28 tuhatta euroa. Sijoitus 1 meur tehtiin ennen vuotta 2008 ja sen tarkoitus oli tuottaa tasaista markkinatuotot ylittävää tuottoa, kuten nimikin kertoo. Se jouduttiin sulkemaan syksyllä 2008 ja siitä on tehty vuosien varrella 243 teur alaskirjaukset. Se oli siis pettymys siinä tilanteessa eikä muita vastaavia sijoituksia ole tehty.
Rakennusliitto	Meillä on varainhoitosopimus Handelsbankenin kanssa. Toimeksianto on, että osakepaino on hyvin vähäinen. Varainhoitajan vastuulla on varojen sijoittaminen yhteiskunnallisesti kestävästi niin, että ne tuottavat. Varainhoitosopimuksenluonteeseen kuuluu, että yksittäisiä rahasto-, korkosijoitus- jne. päätöksiä tehdään palvelutarjoajan ammattilaisten toimesta eikä Rakennusliiton hallituksessa. Raportti toki käsitellään Rakennusliitossa kuukausittain.
Team	-
AKT	-
Paperiliitto	Paperiliitto ei sijoita rahastojen kautta.
SEL	Rahastojen nimet kuuluvat niihin asioihin, joiden katsomme kuuluvan vain sisäiseen sijoitusstrategiaamme.
Lääkäriliitto	Lääkäriliitto sijoittaa eurooppalaisiin, amerikkalaisiin ja kehittyvien markkinoiden rahastoihin.

(10) Onko sijoituspäälliköllä (talousjohtajalla) tulospalkkaus- ja bonusjärjestelmä kuten eräillä ammattiliitoilla ja esimerkiksi elinkeinoelämässä?

Kenellekään liittojen palveluksessa olevilla talousjohtajille ei maksettu tulospalkkiota ja bonuksia.